Ч. 51 (13.000). Львів, вівторок 8. березня 1932. Pocztowa opłata kasłacana ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 14·00 „ Піврічно 28·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Іспанії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

„Змова світового осуду“.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 1. березня 1932.

День передтим, заки брітійський адмірал запрохав японську команду в Шангаю на свій корабель до спільного стола з командою китайською тай дав осьтак Японії змогу вихопитися більш-менш достойно з того китайського улия, в який необережно залізли були японські військові шершені, — день раніше, 27 лютого брітійська агенція Райтера рознесла по світі довшу телеграму з Токіо, в якій — очевидно на бажання японського уряду — подано погляди цього уряду на даний момент японсько-китайської сварки. Телеграму цю переповіла ціла світова преса, можливо що й польська, і наводити її нині ще раз цілу нема потреби. Тому й повторимо з неї тільки другий її уступ, просто тому, що думаємо, що зміст його, маємо на увазі дві перші точки, дуже повчаючий тай що мутатіс мутандіс можна приложити його вже тепер та сподіваємося, з іще більшою влучністю в недалекому часі — також до одної з европейських держав, яка — дарма що вдесятеро слабша від Японії, то таки в двох пунктах залишається позаду держави Мікада. Ці пункти: образа світової опінії з одного боку, наявне легковаження Союзу Народів з другого.

Але вертаємось до згаданого уступу Райтерівської телеграми.

„Японський уряд, читаємо там, думає, що три чинники пруть до ускладнень у японсько-китайському спорі. Передовсім: *змова світового осуду*, який піднявся проти Японії, далі *становище Союзу Народів*, а вкінці небажане враження, викликуване в китайських масах неправдивими вістками про великі китайські перемоги, від яких маси ці могли би повірити, що Китай здатний роздавити Японію...“

Текст цієї японської телеграми, а ще більше її змисл, повинні добре записати собі в своїй памяти наші посли і ціле наше громадянство на ті періоди зневіри й знеохоти, які неминуче, наче ніч після дня, наступають на душу всякого національного борця, особливо, коли справа, якої боронить, є справою слабшої сторони, та коли матеріяльна перевага противника в купі з його самопевністю, справжньою чи удаваною, підсапують мораль нашу і кидають тінь на нашу віру в оконечну перемогу.

Змова світового осуду! Становище Союзу Народів! Ось що не по нутрі наїздникові японському і ось що його мулило тай в критичний момент причинилося до підрізання йому ніг.

Видовище високо повчаюче і високо відрадне одночасно.

Ще кілька тижнів, кілька днів тому японські делегати в Парижі і Женеві, а японські міністри й генерали в Токіо, виголошували в справі „небажаних втручувань“ Союзу Народів у їх „родинний (!) опір“ з китайцями майже такі самі щодо самопевности і легковажности промови, які виголошували і досі при кожній нагоді виголошують у справі скромних спроб охоронювання української меншини Союзом Народів відомі дипльомати. А нині — яка зміна!

А світова опінія? Не можна сказати, щоб Японія принципіяльно легковажила собі світову опінію. Навпаки: бюджет японської пропаганди дуже високий. Та що з цього? Викидуючи величезні гроші, десятки й сотні міліонів, японська пропаганда змогла, правда, на часок придбати „прихильність“ продажної частини паризької преси; але англійської ні американської не вдалося, а наслідок був швидко такий, що японські диспозиційні фонди розпочали сипатися ще обильніше. Одначе й це не помогло. Японська позичка в Парижі не знайшла покриття, а американський уряд звернув своїм банкам увагу, що коли хотять позичати гроші Японії, то робитимуть це на власний риск. За цим розпочався бойкот японських товарів в Америці.

Що далі, все знаєте.

Нема найменшого сумніву, що не будь підйому світової опінії і не будь резолюцій Союзу Народів, то вся ця історія давно була би покінчилася: японці були би оконечно всадовилися в Манджурії, а китайці, всім світом призабуті, були би із скаженістю душі пішли під ярмо. Міжнародне право рахувалоб ще один „договір“, який потверджував би насилля. Всьому цьому став на перешкоді Союз Народів — і то не своєю акцією, а фактом свого істнування. Союз Народів дав китайцям засіб зворохобити прилюдну думку; вона скристалізувала симпатію, яка завсіди супроводжає справу справедливу і сторону слабшу; вона дала Китаєві свідомість, що він ще не всіми забутий.

Вже цього багато. Але Союз Народів зробив ще більше. Він перешкодив Японії перевести військову мобілізацію швидко і відразу; Японія не посміла змобілізувати цілу армію, а по волі й неволі мусіла вдоволитися частинним покликанням резервістів. Обставина ця значно ускладнила завдання японської команди, а віднесла шанси і вигляди китайські. Таку поміч позитивну, дарма, що тільки посередню, приніс Китаєві Союз Народів. Такий був учора сутній елемент китайської відпорности; може завтра принесе він Китаєві перемогу.

Союз Народів, як сам Господь Бог, може успішно помогти тільки тим, що самі собі помагають. Китайці дуже влучно повелися з початку, коли не противлячися спершу залишили своїм ворогам честь нападу й відповідальности. Одначе вони влучно поводяться й тепер, ставлячи завзятий опір. Ось так вони не тільки зарозумілому напасникові наробили немало шкоди, а й позволили розвинутися і сконкретизуватися вкінці світовому домаганню посередництва. Тепер за справу їх — працює час. Коли ще трохи перетрівають і передержать, то перемога буде за ними.

Торкається все те не тільки китайців і японців, а й кого іншого. Увійшло в моду — і хто з нас може заявитися в цьому без вини?! — легковажити собі і успіхи (іронічно називані „т.зв.“) перед світовою опінією і глузувати собіз з охорони (знов же: „т. зв.“), яку „дає“ Союз Народів національним меншинам, передовсім нашій. Ваш кореспондент недавно натикнув на те, що подібні думки виявляються в українському громадянстві з нагоди резолюцій пацифікаційних і пиняво ведення протикольонізаційної процедури. Колишній високий урядовець Союзу Народів, інтимно обзнайомлений з функціонуванням охорони меншости, похитуючи головою, слухав наших жалів, а наречті сказав:

— Ваші земляки не мають резону в своєму скептицизмі. Меншинна секція не має жандармерії ні армії, тай не може ні гостро осуджувати, ні — ще менше — присилувати уряд виконати зобовязання. Але і Союз Народів, і його меншинна секція істнують — істнують, повторяю Вам. І вже цього самого істнування доволі, щоб інстинкти деяких урядів трохи нагнуздувати. Без Союзу Народів меншини в теперішній Европі були би вповні віддані на ласку й неласку противників, а так — все таки... Хочете, щоб я Вам сказав, що думаю про вашу пацифікацію? Думаю, що в ній і ви самі винуваті, тобто ваша публика і ваша репрезентація. Винуваті ви тією недбалістю, формальною, квантитативною й змістовою, з якою ви перед пацифікацією відкликувалися до охорони меншин. Недбалість ця осмілила ваших противників, а результати ми бачили в осені 1930 року. Вірте мені, якби ваші противники були підозрівали той підйом світової думки, яку вдалося вам викликати з помічю гуманних, доброзичливих і співчуючих кол світу цілого, Англії передовсім, то вони були би не зробили з вами того, що знаєте...

С. Залісський.

Ментальність з часів февдалізму.

ЗДОБУТКИ ПЕВНИХ

(Кореспонденція з Волині).

II

Сен-Бев сказав: „Кожне покоління повторює ті самі помилки, ті самі дурниці й учиться тільки власним досвідом. Історія — бездонна криниця забуття“

Сучасне покоління польських „кресових“ політиків, очевидно, мусить робити помилки й дурниці минулих поколінь і прийти до зрозуміння сучасности через власний досвід.

Трьохлітні експерименти реґіоналізму і „співжиття“ на Волині дають уже потрібний досвід, бо в результаті їх не лише нема якогось зиску, але навпаки — очевидні страти.

Галас, який в останнім часі підняли тут і на соймовому терені найняті майстри для цих експериментів, метушня, декларації, зїзди, телеграми і т. д. — все це є лише покришкою для тої порожнечі, що її залишили після себе минулі три роки. Майстри не хочуть з припиненням добре оплачуваних експериментів перейти в стан безробітних і тому роблять останні зусилля переконати своїх працедавців, що експеримент — таки вдається. Словом, це вже шлункова політика. Навіть у місцевому офіціозі „Пш. Вол.“ одна із співробітниць п. К-ка назвала роботу певних партикуляризмом.

Про те, що осягнув дорого оплачуваний гурток „певних“, кажуть факти. Весь шум по „Рідних Хатах“, зїздах ВУО, нарадах і вічах робить маленька жмінка еміґрантів з додатком кількох місцевих шукачів поживи та сільських темних елементів, що їх завжди можна було зеднати собі за гріш і чарку; є там людці, що писали історії дому Романових, вели на селах чайні і „споживчі“ склепи „Союза русского народу“ (як п. А.) і т. д. Ось і всі ті українці, на спині яких вибито в соймі тавро „мої“.

Справжня українська інтеліґенція й маса „мовчать, бо благоденствують“; мовчать заломані війною, революцією, пястуком певних і кризою. Мовчить особливо вперто селянин. Мовчить, як каже О. Олесь у своєму вірші, „мов уст не має й далі... йде“, лише не в гори, а в комуну, в сельробізм, у дебри сектанства й розпуки.

Буває, що війт чи солтис виженуть його на якесь казьонне віче, але після цього він знову ховається у свою духову криївку й далі мовчить. Важке, безнадійне завдання мають певні приєднати для співжиття цих дітей села: їх утратою посади чи хліба не залякаєш, бо вони й так уже хліба не мають.

Інша річ — інтеліґенти. На їхній спині ще можна їздити, особливо за допомогою морального нагая, доносів і натиску. Робиться це за допомогою як міцного слова: „Чи не хочете втратити посади?“, так і відкритих доносів і моральної пресії в „Українській Ниві“.

Ось приклади. Десятки разів нагадувалося п. В. 300-ліття дому Романових, поки він не опинився в „Рідній Хаті“. На п. К. містили ілюстрацію горвля („і він хоче мандату“) та натякали на якийсь злочин, — і він пішов слідами В. На дуже поважних, високо чесних людей, б. діячів УНР., роблять донос, що вони, будучи урядовцями, облудно співають гимн, а в той-же час не йдуть до „Рідної Хати“ й накладають з незалежним українським громадянством. К. ставлять на увагу, що він з ласки ВУО одержав посаду лавника маґістрату, а до ВУО не вступив і т. д. До-

носи, погрози, моральний натиск у найбрутальніших формах.

І більшість тих, що ходять до „Рідних Хат“, робить це під цим моральним натиском „певних“, сикіючи від нестерпимих моральних мук, нажиаючи собі хороби серця, проводячи дні й ночі під чорним тиском страху за працю й екзистенцію.

Колиб п. воєвода Юзефський попікавився проявами цього морального натиску, в яким можна порівняти хіба терор колишньої російської чорної сотні, то напевно змінив би свій погляд на осягнення „певних“ у цій комедії „співпраці“, бо переконався би, що з кожним днем все більше чесних людей відходить від певних, а залишаються біля них тільки ті елементи, що не мають або ніякої моральної вартости, або на яких уже наближається черга Барченків, П-ків і т. д.

Врешті „Українська Нива“ вряди-годи сама побиває свої голосні заяви, що українське громадянство йде з „певними“. Ось плач у ч. 3. за цей рік, що свідоме, стопроцентове громадянство не йде на вистави до „Рідної Хати“, не зважаючи на буцім то добру гру, лише з відрази до хрунівни. Хіба не досить цього одного прикладу? А в „Українській Ниві“ можна знайти багато й інших доказів подібної „співпраці“ з певними.

Ось висліди багатошумної і дуже коштовної роботи певних на Волині, які красномовно кажуть, що все це є звичайною „буйдою“.

Якщо для польських „кресових“ політиків замало цього досвіду, то, очевидно, вони мусять набратися його ще більше. А до цього вже недалеко. Життя поволі, але невблагано відсіває полову й кукіль, які лише й залишаються в руках творців реґіонального співжиття та про які вони лише можуть сказати:

„Мої“.

Senex.

—o—

Фахові високі школи

та дошкільне виховання у новому законодавстві.

(Промова посолки М. Рудницької, виголошена на пленумі сойму, 26. лютого 1932 в часі дискусії над законопроектом про устрій шкільництва. — Переклад зі соймової стенограми).

Переходжу до справи **фахового шкільництва.** Не можемо на жаль радіти розбудовою фахового шкільництва, передбаченого законом тому, що не маємо ніодної державної української фахової школи. Знаємо, що і в майбутньому таких шкіл не дістанемо, бодай як довго обовязує закон з 31. липня 1924 р., якого § 8-ий перекреслює наші надії щодо креовання державних фахових шкіл навіть двомовних. Про українські вже навіть і не говорю. А в польських фахових школах місця для нашої молоді мабуть не буде — так, як не було його й досі.

Також ці постанови закону, що відносяться **до справи високого шкільництва,** мають для нас на жаль тільки теоретичний характер. Українського університету досі не маємо, не зважаючи на постанови § 24-ого закону з 26. вересня 1922 р. про воєвідське самоврядування, постанови, що мають як відомо до деякої міри характер міжнародніх зобовязань тому, що на основі цього закону Рада Амбасадорів признала суверенність Польщі над Східною Галичиною.

Коли вже говоримо про український університет, бажалаб я при цій нагоді спитати п. міністра, чи відомо йому, що у відповіді уряду до Союзу Народів на українські петиції в справі т. зв. пацифікації, варшавський Науковий Інститут представлений як завязок українського університету? Я дуже цікава, чи п. міністр поділяє цей погляд на завдання і характер варшавського інституту, погляд, який, як відомо, не має ніякої підстави ні в статуті цієї установи, ні в її фактичному вигляді.

Крім цього з розділу закону про високе шкільництво цікавить нас ще уступ 3-ий § 51-го, який вводить законно **нумерус клявзус,** що врештою існує від літ у відношенні до української молоді. На увагу заслуговує також § 52., що вводить дивогляд у формі „студії громадянської науки“, зорганізованої поза обсягом університету, імовірно щось у роді „політграмоти“, яка існує у більшовії, а що ще чудніше, „студію з обсягу технічної оборони держави“. Отже таким чином крім військового обовязку закон вводить для студентів високих шкіл ще якусь військову підготовку („пшиспособене“) чи радше вишкіл. Якщо цього роду постанови мають взагалі якийнебудь змисл, то лише в державі під національним оглядом однородній. Одначе ці речі входять у постулят державного виховання. Поверну ще до цього питання.

З черги бажаю присвятити декілька завваг **питанню селекції,** яка находить у законі дуже широке пристосовання. Маємо проти неї дуже поважні застереження, тимбільше, що закон не устійнює принципів селекції при переносі з нижчого щабля школи на вищий і від одного типу школи до другого. В законопроекті не говориться, якого роду буде ця селекція, чи іспит, чи інший рід стверджування спосібностей і знання учнів. Не відомо також, чи іспит мав би відбуватися у нижчій школі, яку учень покидає, чи у вищій, до якої він бажає дістатися. **Бажаю зазначити, що в принципі постулят умовної селекції** в значінні педагогічного добору молоді відповідно до її хисту і **замилування не розбуджує в нас ніяких сумнівів. Ми не є приклонниками** обнижування рівня шкіл і знання. **Ми не боялись би ніяких іспитів, ніяких кваліфікацій, колиб мірилом мали бути спосібности молоді і обсяг її знання, а не метрика.** З гордістю можу ствердити, що українська молодь є спосібна і радо горнеться до науки. Наша молодь, яка студіює на закордонних університетах, напр. перед війною в більшому числі на віденському університеті, а тепер у Празі та канадійських університетах, належить до найспосібніших і найпильніших студентів, — не зважаючи на те, що вчиться буквально в голоді і холоді. Також в українських державних гімназіях вимоги є куди більші, ніж в польських гімназіях, а всетаки наша молодь може їх сповнити, дарма що це переважно селянські діти, біди бурсаки, які заробляють на власне удержання від наймолодших літ та пробиваються через життя в незвичайно важких умовинах.

Отже ми не мали би причини боятися селекції, колиб це була правдива селекція. Одначе мусимо застерегтися проти викривлювання ідеї селекції в цілі злобного перетереблювання нашої молоді.

Переходжу до питання **передшкільного виховання й освіти для дорослих.** Думаю, що ці ділянки треба безумовно залишити громадським установам. Розтягання державного монополю на передшкільне виховання від 3. року життя та на освіту для дорослих, означає зетатизування цілости культурного життя. Для нас, для українського громадянства, ці постанови є виімково грізні. Вони ставлять під знак запиту істнування і діяльність українських культурно-освітніх установ, вони змагають до того, щоби відібрати громадянству вплив на виховання дитини вже в передшкільному віці та на народню освіту.

Щож торкається **повновластей для міністра,** які дають йому просто диктаторську владу в обсягу організації шкільництва, програми навчання і напряму виховання, то нікого хіба це не здивує, що Український Клюб мусить до цієї справи заняти строго негативне становище. Для нас питання так широких повновластей для міністра не є лише питанням довіря, чи радше браку довіря до міністра, як представника шкільної політики уряду, але це є питання віддачі справи виховання нашого молодого покоління, про яку лише українське громадянство має право і обовязок рішати, в чужі руки.

В справі европейської господарської конференції.

ВІДЕНЬ, 6. III. ПАТ. Місцева преса повідомляє, що француський уряд заздумує у звязку з управильненням репараційної справи скликати на вересень ц. р. господарську конференцію під умовиною, що до того часу не порозуміються держави Малої Антанти, Австрії, Мадярщини та Болгарії. На основі француської опінії було би можливе відбути вступну господарську конференцію в Женеві в рямках комітету европейських студій, що має статися з кінцем травня. Таким способом могла би Німеччина станути як партнер до акції біля Франції, Італії й Англії. Щодо Чехословаччини то празький уряд ставиться з резервою супроти переговорів з Австрією. Чехословаччина взагалі противна всяким уступкам в користь Австрії.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1932.

СТ. ЛЮДКЕВИЧ.

У сороковліття „Львівського Бояна“.

(1891—1931).

У ці безмірно важкі часи, в яких все ще йде бій за те, чи нам як нації „бути чи не бути“ — 40-ліття такого співочого товариства, як Львівський Боян може легко пропасти або відійти на задній плян серед численних ювілейних роковин важніших наших культурних установ, як „Рідна Школа“ чи „Просвіта“. Та це було би мабуть великою помилкою. Історія тов-а „Львівський Боян“ — це щось трохи більше, ніж історія одного тільки співочого гуртка; це без прибільшення один із **головних шматків історії починів нашої музичної культури на Галицькій** Україні.

Хоча ми вже перед трьома роками святкували 100-ліття заснування першого церковного хору в Перемишлі, — то у нашому „світському“ музичному житті — ми на диво до самого кінця XIX. століття ніяк не зуміли створити якогонебудь співочо-музичного осередка в Галичині, головно в центрі, у Львові. Була це справжня аномалія, що ми ще 20 літ після заснування таких культурних установ, як „Просвіта“, чи „Укр. Театр Бесіди“ і ін. — до самого 1891 р. не мали у Львові свого співочого товариства та вдоволялися (малограмотними і дуже принагідними) виступами наших гімназійних та питомецьких хорів (напр. вистава першої дії „Купала“ 1872, Кантати для духовних і світських достойників, виконувані ad hoc збираними силами) — а що ще цікавіше — на Шевченківських концертах української громади вдоволялися хоровими виступами польської „Лютні“, яка що правда, вдержувалася тоді головно українськими голосами.

Щойно під кінець 1890. р. повстала на „Бесіді“ думка, заснувати свій співочий гурт під іменем „Бояна“.*)

Перші **конституційні Загальні Збори** відбулися (за почином першого голови проф. В. Шухевича, під проводом о. П. Бажанського) дня 2. лютого 1891, — та приняли проект статуту і вибрали перший виділ в ось-якім складі: В. Шухевич — голова, д-р Ст. Федак — заст. голови, Н. Вахнянин — дірігент, Е. Барвінська — дириґентка, Д. Січинський, С. Хандерис, та Б. Ганінчакова — виділові. Перший виступ молодого співочого гуртка відбувся з нагоди вечерниць Шевченка у квітні, — із такою програмою: „Завішане“ (Заповіт) — М. Вербицького, „Молитва“ з оп. „Купала“ — Н. Вахнянина, та „Ів. Гус“ — М. Лисенка. Ще в тім самім році влаштував Боян концертові прогульки до Станиславова (на веч. Шевченка), Стрия і Лавочного, а найближчого року (1892) відому артистичну прогульку до Праги з мужеським хором у числі 24-ох голосів).

Не бачу змоги передати на цьому місці хочби якнайкоротший огляд розвою товариства, а ще тимменше його хроніку. Вони повинні би появитися в якімсь окремім святочнім виданні з нагоди тих чи пізніших роковин*).

Тут хотіли би ми тільки подати **головні напрямні** розвою т-ва „Львівський Боян“, за весь час істнування, та згадати найважніші імена заслужених голов, дириґентів та виділових, при яких участи ці напрямні зазначилися.

У 40-літній історії „Бояна“ ми можемо доглянути кілька ріжних етапів, залежних від загального ходу історії нашої суспільности в Галичині, як і від інших льокальних умовин і впливів.

Перший етап становить приблизно 15 перших літ (1891—1904) розвою товариства, себто до заснування Музичного Інституту ім. Лисенка (1903) та мужеського студ. хору „Бандурист“ (1904).

Цей початковий перюд „Бояна“ пройшов під знаком збирання бібліотеки для хорового репертуару і взагалі, так би сказати, під знаком розмаху крил та шукання напрямних розвою. Тодішня т. зв. політична **консолідація** (народовців і москвофілів) мала свій вплив також на консолідацію співочих сил у початкових роках Бояна. Свідчать про це теж численні імена членів, що причисляли себе до „твердих“, мова і правопис протоколів, і участь Бояна в імпрезах „Русских Дам“, як і врешті концертовий репертуар тих років, де чимало ще місця займають твори старих москвофільствуючих композиторів: Лаврівського, Матюка, та „славянські“ пісні.

Щойно около 1895. р. повіяло в Бояні трохи свіжішим „народницьким“ духом, — головно під впливом Лисенка та його галицьких епігонів: О. Нижанковського, Г. Топольницького, Ф. Колесси, та інших.

(Продовження буде)

*) Назва „Боян“ здається прийшла до нас із Великої України“, де під кінець XIX ст. істнували вже „Бояни“ (у Київі та Полтаві).

*) Коротку хроніку товариства „Льв. Боян“ до р. 1904 написану д-ром М. Волошином — надруковано у „Музичнім Календарі“ Р. Завадського за р. 1904 і 1905.

Втрати під Шангаєм.

ПАРИЖ, 6. III. ПАТ. Французькі військові знавці обчисляють висоту страт обох противників на протязі 25-дневних боїв на 23.000 убитих і ранених. Число цивільного населення, що згинуло в часі боїв під Шангаєм, не буде мабуть ніколи точно означене. Матеріяльні шкоди в Чапеї і Кіян-Ван досягають 600 міліонів долярів.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Є ЧИ НЕМА?!

Ще в справі цензури приватних листів і посилок?!

В останньому числі „Діла" читачі мали обширне спростування львівського городського старости, яке старалося виказати нестійність наших попередніх закидів, що приватні листи й почтові пересилки підлягають у Львові цензурі з діймаючою шкодою для адресатів, якими зокрема бувають українські (і навіть іноколи неукраїнські) установи та редакції газет. Відповідь городського старостава на ті закиди безумовно для нас дуже цікава. Але, вивівши цю болючу справу на сторінки часопису та заворушивши нею і неукраїнські місцеві газети (які в наслідку мусіли теж видрукувати довге спростування старостваї) — маємо теж обовязок трохи близче тому спростуванню приглянутися.

Отже:

Митна ревізія чи поліційна цензура?

Основний мотив спростування городського староства такий, що, мовляв, нема поліційної цензури, а є лише митна ревізія. І тут перечислює ріжні категорії посилок, які законно підлягають митній ревізії. Нас цікавить передовсім ствердження, що ревізії підлягають також зачислені листові пересилки „з огляду на істнуюче *підозріння*, що вони мають предмети, які підлягають митній оплаті, або яких привіз заборонений". Підозріння, як відомо, річ надзвичайно простяжна. *Які* посилки викликують „підозріння", спростування не каже, зазначує тільки переданим, що „пачки, які надходять *з закордону* підлягають безоглядно *всі* митній ревізії", а щодо листових пересилок, то це залежить від рішення митних урядовців. Твердимо, що якимось дивним дивом це рішення завжди вдаряє по листових посилках, адресованих до поодиноких українських громадян, яких назвища більше відомі, і до українських редакцій та установ. Тоді вони а пріорі „підозрілі". Але на цьому не кінець.

Отже спростування впевняє, що до митної відправи таких посилок, які признано підозрілими, *кличуть адресатів, які можуть бути присутніми при ревізії посилок*". Твердимо рішуче, що ми просто не всилі пригадати собі випадку, коли закликано представника нашої редакції бути присутнім при ревізії адресованої до неї посилки! Не було теж такого ні одного випадку при всіх тих конкретних прикладах (зі скриптами письменників П. Карманського, І. Борщака, В. Садовського, з Альманахом „Січі" і т. д.), які ми навели в попередніх наших закидах. Ми певні, що колиб дійсно взивали адресатів, то вони заощадилиб чимало мороки ревідуючим (цензуруючим) органам, виясняючи авторитетно, що більшість закве́стіонованих посилок не підпадає під ті небезпечні категорії, які зокрема вичисляє староство.

„Незнана азбука".

Але тут є саме одна капітальна „заковика". У спростуванні читаємо, що митні органи мають законний обовязок предявляти адміністраційній владі І. інстанції (читай: пресовий відділ городського староства, іншими словами — себто поліційній владі, що переводить цензуру) такі посилки, які є „книжками, друками і рукописами *писаними азбукою, якої не знають митні урядовці*". Колиж митні урядовці передають *з правила* всі українські „книжки, друки й рукописи" на поліцію, то виходить, що *української азбуки не знають митні урядовці у Львові*, дарма, що чейже на терені львівської і волинської шкільної округи (4 воєвідства) наука української мови є *обовязкова* в усіх початкових державних школах, а закони про мову дають право українцям зноситися в *українській* мові з львівськими митними органами. З якогож неграмотного елементу складається митний апарат у Львові?! І чи можна українську азбуку підтягати під поняття „незнаних?"

„Полагоджування по черзі".

На другий наш, у практиці найважніший закид, що поліційні органи, отримуючи українські посилки (хай буде, що дістала їх митна управа, яка мала законне право і зацікавитися змістом даних листів і посилок і не знає української азбуки!), „місяцями нікім не парушені лежать на поліції і або цілком пропадають, або дістаються до адресатів, утративши цілком свою актуальність, або теж лише завдяки якомусь випадкові доходять до своєї мети, добуті особисто адресатами..." Городське староство заперечує цьому, впевняє, що полагоджує почтові пересилки „по черзі, як вони впливають", а на доказ, що це діється швидко, подає цифру 400 почтових пересилок, відданих адресатам за час несповна двох місяців.

Віримо, що староство полагоджує такі справи „по черзі" та не квестіонуємо цифри 400 полагоджених посилок. Але що значить такий факт, що поручена почтова посилка (з друкарською коректою наукової книжки *йшла з Праги до Львова 3 1/2 місяця?!* Мова цього факту й усіх подібних дуже ясна: 1) урядовці з пресового відділу просто фізично не можуть встигнути переглянути всі посилки, якими їх масово засипують митні органи і 2) в наслідку більшість тих посилок приходить до адресата, втративши свою актуальність. Щодо тих які „пропадають", то городське староство каже, що „затримує лише підозрілі друки й ті, які підлягають конфіскаті". Ці пересилки, мовляв, „мусять перейти крізь судовий розгляд і часом не пропадають, лише бувають нераз конфісковані в цілості" (чи це не виходить на одно?!). Але прецінь про той судовий розгляд *адресат* не знає, лише пост фестум повідомляють *надавця*. Тому заінтересована сторона не має змоги боронити своєї власности. До тих посилок належать „наукові речі й манускрипти", які можуть мати „каригідні познаки". Алеж напр. манускрипти поки побачать світ, переходять ще крізь місцеву *редакцію*, яка всі „каригідні познаки" перед друком скреслює. Отже який змисл конфіскувати манускрипти й наносити через такі „каригідні познаки", що потім безслідно щезнуть, велику втрату авторам і видавцям?! Колиж староство допускає звільнювання наукових речей і манускриптів поза чергою „на просьбу сторін", то може вияснить нам, яким робом ці сторони можуть звертатися з такими просьбами, коли *їх взагалі не повідомляють, що до них прийшла якась посилка і що її митні органи передали поліції?!* Тому ми слушно писали, що це може статися лише *випадково*.

Ніяких друків з СРСР і Америки!

Вкінці городське староство заперечує, що газети з Рад. Союзу і Америки попадають до цензури, але тут-же стверджує, що „часописи, які надходять під адресою *редакцій і наукових бібліотек* з Рад. Росії і Америки, мають здебільша відібраний почтовий дебіт і тому, згідно з приписами, *з місця підлягають конфіскаті*".

Що це значить?! Які це приписи?! Адже згідно з інтерпретацією тих приписів, якої вживає львівська поліція (пресовий відділ городського староства) у цілій Польщі ні один учений і ні один публіцист не може студіювати радянських відносин на підставі джерельних інформацій!! Ані одна наукова бібліотека не може мати ніякого друку, ніякої книжки, яка має відібраний дебіт! Це новина, якої досіль не бувало, і якої нема — навіть в СРСР: бо чейже знаємо напр., що Академія Наук у Києві чи тамошня Національна Бібліотека та редакції газет мають „Діло" й інші українські часописи й книжки, за передплату яких приватна людина наразилась би там на найгірші переслідування.

Становище городського староства у Львові ставить у страшну ситуацію саме українську *протибільшовицьку* пресу й усіх *національних* публіцистів та людей науки. Бо є річчю ясною, що радянофільські редакції радянську пресу мають: інакше не моглиб вічно цитувати її..

Словом: спростування городського староста не тільки нас не вдоволькяє, а ще дужче потверджує стан, який дошкульно дається у знаки українським і неукраїнським науковим установам, редакціям і приватним особам, та який треба доконче змінити.

Що інше любов, що інше інтерес.

Всяка любов має свій кінець. А тимбільше тоді, коли мова про гроші. Бо ніщо інше так не болить, як платити за сентимент. Такі міркування насуваються польській економічній пресі, яка подає вістки про погіршення господарських взаємин між Польщею і Францією.

Ось в останньому часі оголосив „Журналь Офісіель" контингенти дерева, яке можна ввезти до Франції і показується, що вони найменші для Польщі, перед якою упривілеєні навіть такі менше приязні або байдужі держави як Австрія, Німеччина, Фінляндія та Швеція.

Знову „Рольнік-Економіста" наводить контингенти мяса, яке може експортувати Польща до Франції і стверджує, що вони за перше чвертьріччя 1932 р. найменші з усіх держав, а навіть супроти такої маленької держави, як Голяндія, виглядають надзвичайно мізерно. А треба зазначити, що Польща в цих мясних товарах є куди більшим продуцентом від Голяндії, а основа для визначування висоти контингентів була для обох країв однакова. З того виходить ясно, що Польщу нехтують та обмежують її експорт. Ось для прикладу, скільки дозволили привезти до Франції за перше чвертьріччя 1932 р.:

	з Голяндії:	з Польщі:
	сотнарів:	
баранини	6.200	1.500
воловини	1.304	250
вепровини	17.000	240
переробленого мяса	953	—
мясних консерв	1.800	—

З того видно, що привіз з Польщі або зменшений, або здержаний зовсім. Такса́мо дозволили Голяндії на ввіз 2.448 сотн. масла, а Польщі заборонили його ввозити.

Цей факт вказує на обниження польських торговельних інтересів у Франції, які виросли мабуть не на здоровому господарському підкладі, а на зовсім іншому. Тому й не диво, що прийшов час холодноватости, коли річ іде не про сентиментальну любов, а про інтерес.

Союз Народів закликає до замирення.

Головна комісія надзвичайного збору Союзу Народів перевела 4. ц. м. довшу дискусію над тим, чи воєнна акція біля Шангаю дійсно припинилася. Вправді обі сторони видали відповідні накази, однак китайський делеґат каже, що японські війська ведуть дальше офензиву. Делеґат Японії запевнює, що це неправда. Генеральний секретар Союзу повідомив, що просив шангайську комісію прислати інформації, чи воєнну акцію припинено. Крім того просив держави, заступлені в Шангаю, щоби зажадали від своїх репрезентантів інформацій про положення. Зясувавши дискусію, предсідник комісії Гіманс ствердив, що всі однодушно домагаються негайного припинення боїв та пролизу крови.

Опісля президія предложила такий текст резолюції:

1. Збір закликає уряди китайський та японський, щоби негайно наказали виконання приказів, які видали команди обох противних армій задля припинення воєнної акції.

2. Збір просить інші держави, що мають спеціяльні інтереси в шангайській концесії, щоби поінформували збір про умовини, серед яких цей заклик виконано.

3. Збір доручує розпочати переговори між представниками Китаю й Японії при допомозі військової, морської та цивільної влади цих держав, щоби заключити умову, яка зробила би кінець воєнним операціям, та управильнити відкликання японських військ. Збір висловлює бажання, щоби обі держави повідомляли його про хід переговорів.

Над текстом цієї резолюції вивязалася довга й гостра дискусія, в якій японський делеґат домагався поправок. Остаточно резолюцію принято одноголосно.

Ситуація на Далекім Сході знову загострюється.

Останні вісти із Далекого Сходу вказують, що китайсько-японський конфлікт зачинає на ново ускладнюватися. Китайський уряд подав до відома представникам заграничної преси, що не згодиться на переговори з Японією, доки не дістане повної гарантії, що японські війська заберуться із Шангаю та Манджурії. Формується велика, 200-тисячна армія, що має визволити китайські землі зпід японської окупації. Нема сумнів, що ці вістки походять з японських джерел.

Одночасно загострюється воєнне положення під Шангаєм. Китайські війська не відійшли на 20 км. від міста, але усадовилися близько японських військ. Дві нові китайські дивізії, що йшли від Нанкіну, заатакували японські відділи, намагаючись їх окружити. Пята китайська армія, розташована в провінції Че-кіян, розпочала похід на Шангай. Одночасно надходять нові японські війська на допомогу, щоби спараліжувати китайські рухи.

—o—

З природи й техніки.

Правильна повітряна комунікація між Америкою і Европою.

Від 10 літ працює невсипучо „Гудиер-Цеппелін Корпорейшен" в Америці і „Люфтшіфбав Цеппелін" у Фрідріхсгафен над тим, щоб завести правильну повітряну трансатлянтійську комунікацію при помочі цеппелінів.

Наперед згадані товариства дослідили точно питання рентовности такого підприємства. Виявилося, що кожного року перепливає через Атлянтійський океан 25 тисяч таких американських горожан, які мають спромогу заплатити за транспорт морем більше ніж 500 доларів. Якщо додамо до цього обставину, що цеппелін може забрати зі собою крім 80 пасажирів аж 11 тон товарів і перевезти це все понад океаном за 3 дні, рентовність перелету очевидна.

Не менше важною обставиною є питання безпеки при леті цеппелінами. Пробні лети останнього цеппеліна від 2 літ стверджують 160 пасажирських подорожей. У цій цифрі маємо вже 16 подорожей цього кермового бальону над океанами або над цілими континентами. Загально, цей цеппелін перелетів 230.000 км. у 2321 годинах, забрав 6772 пасажирів та 14 тон листів і товарів. При цьому за два роки не було ані одного нещасливого випадку з жертвами в людях.

Якщо річ у технічній стороні підприємства, пробні до цього часу переведені лети вищезгаданого „Графа Цеппеліна" доказали, що він надається так само добре до подорожей в арктичних околицях і тропікальних. 96 відсотків усіх подорожей відбулося в точно означеній порі, без огляду на погоду. Навіть підчас відомого випадку цього цеппеліна у Франції, коли-то 4 мотори (на всіх 5) перестали працювати, цеппелін цілком безпечно зумів причалити до найближчої летунської пристані. Німецькі фабрики будови цеппелінів уважають нині питання трансатлянтійського лету при помочі ними збудованих цеппелінів цілком зрілим для здійснення. З цього приводу будують у Фрідріхсгафен нову велику спеціяльну галю та новий великий цеппелін (ч. 129), який викінчать імовірно в 1933 році.

Лет цеппеліном став значно безпечніший від часу, як почали вживати газу гелю до його наповнювання, бо гель зовсім не запалюється. Правда, що з Америки де продукують гель у великих кількостях, його вивозити не вільно, проте є надія, що німецькі цеппеліни будуть також наповнювати тим газом тому, що саме недавно прийшло до порозуміння між американськими і німецькими фабриками цеппелінів.

Цеппеліни типу „Графа Цеппеліна" надаються до правильної комунікації між Европою і Америкою, з огляду на свою велику тривкість; доказом цього один із давніше збудованих цеппелінів, а саме „Льос Анджелес", який ще в 1924 р. німці віддали американській воєнній маринарці. Цей цеппелін брав участь ще в зимі 1931 р., себто після 7 літ служби, у великих маневрах американської фльоти в панамськім каналі. А такий архитвір модерної техніки, як збудований недавно в Америці засобами „Гудиер-Цеппелін Корпорейшен" кермовий військовий бальон „Акрон" є ще одним доказом більше на те, що саме бальони типу цеппелінів надаються найліпше для правильної повітряної трансатлянтійської комунікації. „Акрон" досі найбільший і найшвидший зпоміж усіх кермових бальонів. Якщо переробити його на торговельний повітреплав, то він перевозив би 80 пасажирів і 12 тон товарів.

Та є ще одна проблема першорядного значіння для повітряної комунікації цеппелінами, а саме звіти про стан погоди над атлянтійським океаном. З цього боку все вже підготоване до правильної повітряної трансатлянтійської комунікації. Бо метеорольогічна служба на атлянтійськім океані зорганізована так знаменито, що керманич цеппеліна має щодня найточнішу карту погоди над атлянтійським океаном. Ця карта є нині основою навігації тому, що дозволяє використати силу вітрів, а це знову вяжеться з полекшою для моторів або з прискоренням подорожі повітреплава.

На основі пробних летів та спеціяльних дослідів обчислили, що подорож цеппеліном з Америки до Европи треватиме в недалекій будуччині 58 годин літом і 64 години зимою, зате з Европи до Америки 70 годин літом і 80 годин зимою.

А. Л.

Адв. д-р Осип Когут перед судом.

Перед львівським судом присяжних зачинається в понеділок, 7. ц. м. розправа проти д-ра Осипа Когута, адвоката в Богородчанах, б. сойм. посла і б. берестейського вязня, обвинуваченого прокуратурою в Станиславові в провинах з § 65 (підбурювання проти влади), § 81 (небезпечна погроза) і т. п., яких мав допуститися в часі посольських справоздавчих віч у пятьох повітах. Розправа, на якій буде переслуханих 40 свідків, потреває чотири дні.

Смерть славного композитора.

У Ризі помер славний міжнародній композитор Евген Д' Альбер у 67 р. життя на удар серця. Причиною смерти мали бути надто сильні переживання, звязані з його розводовим процесом. Д'Альбер уродився в Льондоні, батько його був учителем музики та танцюристом; виховався він над Ляго Маджіоре; вів життя цигана-космополіта.

Уже в 15-ім році життя Д'Альбер став славний, завдяки своїм першим композиціям; у 17-ім р. дістав уже нагороду Мендельсона за оперу, віоліно-концерт і кілька квартетів. Перший його концерт у найбільшій льондонській салі рішив про всю його майбутню карієру; студії свої продовжував у Відні. Все життя провів у подорожах на невпинних виступах. Після таких його опер як „Рубін", „Ґісмонда", „Відіад", „Ґернот" та „Імпровізатор" прийшли „Низини", завдяки яким придбав світову славу. За цим пішла опера „Каталанка", „Пута кохання", „Дарована жінка", „Мертві очі", „Трагальдабас", „Ізеіль", „Бик з Олівери", „Революційне весілля", „Ґолем" та „Широко".

Д'Альбер належав до виімкових піяністів, яких наймаркантнішим представником був колись Ліст, а нині Рубінштайн. Казали деякі критики про нього, що він „за мало вправляє", дарма, що це була гра, яка полонювала слухачів темпераментом і вражливістю.

Цей маленький, непоказний чоловічок, який до пізного віку подобав на молодця, здобув собі поза своєю мистецькою карієрою ще й славу невгамовного романтика. Він був 6 разів жонатий. Залюбки казав він, що з його романів письменники могли би позичити неодин сюжет для своїх творів. На цю тему кружляли ріжні анекдоти про нього. Коли нпр. раз поїхав він у пошлюбну подорож до Палермо, а готелевий харч не задовольнив його, крикнув він у присутності своєї жінки: „У другу пошлюбну подорож поїду кудиінде!".

СОЙМ.

ВАРШАВА, 5. III. ПАТ. Маршал скликав пленарне засідання сойму на понеділок 7. березня. На денному порядку є звіти комісій м. ін. про карно-скарбовий закон, про судові кошти.

БЕБЕКИ КИНУЛИ СЕНАТ.

У суботу сенат розглядав бюджет мін-ства промислу та торговлі. Коли на трибуну вийшов сен. Корфанти, міністр промислу та торговлі ген. Зажицький та міністерські службовці вийшли демонстративно зі салі. Вийшли й сенатори ББ, а до них прилучилися і бувші Корфантові товариші сен. Туліє та проф. Макаревич. На салі лишилися сенатори ендеції і польської лівиці.

ЯПОНЦІ НАСТУПАЮТЬ.

НАНКІН. Рапорт, який тут прийшов із головної кватири 19. китайської армії стверджує, що сильні японські відділи наступають завзято на китайські становища біля Нан-Ґсіянь. Китайську головну кватиру перенесли до Ще-Ні на захід від Ку-Шань. Мета японської акції невідома.

Закордонні обсерватори стверджують, що на терені боїв не зайшло нічого, що можна би назвати наступом. Всеж китайці і дальше твердять, що японці наступають на захід від Нан-Ґсіянь.

АТЕНТАТ НА РАДНИКА НІМ. АМБАСАДИ.

МОСКВА, 5. III. ПАТ. До радника німецької амбасади Твардовського, як переїздив вулицею, вистрілив чотири рази бувший студент московського університету Юда Штерн. Твардовського забрали зараз до аптики, щоби перевести операцію. Атентатчика арештували. Здогадуються, що атентатчик мав застрілити амбасадора Дірксена.

Більшовицький уряд повідомив офіціяльно німецький уряд, що Юду Штерна строго покарають і висловив надію, що інцидент не змінить приязних німецько-більшовицьких взаємин.

Атентатчик стане перед судом уже в найближчому часі. Більшовицька преса твердить, що Штерн належав до комуністичної преси. Штерна оглянуть лікарі, щоби ствердити його психічний стан.

ПІСЛЯ СХОПЛЕННЯ ЛІНДБЕРҐОВОЇ ДИТИНИ.

Давнього Ліндберґового шофера Джансона арештували були в Гартфорді, бо пістунка сказала, що він старався заприязнитися з нею наново. Джансон є тепер моряком на вітрильнику міліярдера Лямонта, директора Морґанового банку. Джансон, мовляв, їздив автом похожим на те, яким викрали Ліндберґову дитину. В авті, нібито, найшли фляшку молока, а в хаті Джансона, нібито, записку заадресовану до Ліндберга, в якій повідомляли, що дитина здорова. Ліндберґ відлетів аеропляном до Гартфорда, щоби бути при переслуханні Джансона. Поліція з трудом здержала юрбу, щоби не злінчувала Джансона, як його вели на слідство.

Джансон доказав своє алібі і його випустили. Поліція старається відшукати авто, яке було задержалося в Ведерфилд (стейт Месечузетс) і змінило нумерову табличку. В авті було трьох людей і дитина. Та що від хвилини схоплення Ліндберґової дитини схопили кільканацять дітей, що тепер війшло в звичай в американських бандитів, тому не легко ствердити ідентичність Ліндберґової дитини.

ЛЬОНДОН. 6. III. ПАТ. Ліндберґ не вірить уже, щоби поліція віднайшла його дитину, тому рішився просити помочі в світі злочинців. Два члени ватаги Аль Капоне: Спітельос і Бліц згодилися помогти Ліндберґові. Це викликало сензацію в усій Америці.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПОМЕР ЕП. БАНДУРСЬКИЙ.

ВИЛЬНО, 6. III. Сьогодні помер тут римо-кат. єпископ Бандурський наслідком удару серця. Покійний родився 1863. у Сокалі.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У ЧОРТКОВІ.

ЧОРТКІВ, 6. III. ПАТ. Сьогодні запав присуд у розправі за вбивство ґр. Баворовського з Копичинець. Обв. Сенюту засудили на кару смерти (шибеницю), обв. Стецика на кару 5-літн. тюрми, обв. Пука на 1 рік.

КРІВАВА ВИБОРЧА АҐІТАЦІЯ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН., III. 6. ПАТ. У всіх містах Німеччини відбулися виборчі віча. У Межирічі промовляв кандидат німецьких націоналістів Дістер, у Ваймарі Гітлер. Найбільша маніфестація відбулася у Берліні під кличем: „Голосуймо проти Гітлера на Гінденбурґа!" Взяло в ній участь ок. 100.000 людей. Після маніфестацій прийшло до сутички з комуністами й гітлерівцями. Стріляли. Було багато ранених, одного гітлерівця вбили.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСТУПЛЕННЯ ЧАН-КАЙ-ШЕКА.

ШАНГАЙ. 6. III. У звязку з невдачами Чан-Кай-Шека професори та студенти китайських університетів аґітують, щоби він уступив зі становища гол. команданта. Преса домагається признання горожанам голосу в рішенню держ. справ.

ДАЛЬШІ ТРАНСПОРТИ ЯП. ВІЙСЬКА.

ЛЬОНДОН. 6. III. ПАТ. З Токіо повідомляють, що висилка підмоги, яка почалася тому 4 дні, не скінчилася. В дорозі до Китаю є дальші транспорти. Льондонські кола твердять тому, що справа в Шанґаю ще не поладнана та висловлюють побоювання щодо намірів Японії.

КАНДИДАТУРИ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЮ ЙОРК, 6. III. ПАТ. Республиканці згідно зі своєю традицією іменують знову Гувера своїм кандидатом на президента, зате в республиканській партії виявляється недостача однозгідности, кандидатури множаться. Найбільші шанси з тих кандидатів має ґубернатор нюйорського стейту Франклін Розевелт, свояк бувш. президента Розевелта. Та Розевелт наразився могутній політ. орґанізації „Тамані Гол", тому що усунув нюйорського пов. шерифа Фарлі, який не вмів чи не хотів пояснити, звідкіля приcкладав собі в банку більше ніж 300.000 дол. за 2 роки (річна його платня 15.000 річно). Дальшими кандидатами є Альф. Смит, який перепав у попередніх виборах у користь Гувера, та Нютон Бейкер, бувш. міністр війни в кабінеті Вільсона та спікер палати репрезентантів посол із Тексасу Джон Ґарнер. Його кандидатуру поставив пресовий король міліярдер Герст.

ЗІ СПОРТУ.

„УКРАЇНА"—АЗС 5:0 (1:0, 1:0, 3:0).

Товариські змагання між „Україною" і АЗС-ом, які відбулися в суботу попол. на „Світезі", закінчилися високою перемогою нашої дружини. „Україна" виступила без Гофрика, якого успішно заступив Лисик. Гра весь час жива й цікава. В перших двох частинах АЗС досить успішно ставив чоло сильнішому противникові, що одначе не перешкаджало „Україні" добути двоє воріт зі стрілів Труша і Дица. На 7. мінут перед кінцем змагань вислід звучав ще лише 2:0. Одначе гарний зрив нашої дружини приносить дальших троє воріт, добутих по комбінаційних тягах Трушом I. і Трушом II. (2), який зі казав невбиину орієнтацію в підбрамкових ситуаціях. Скрипій виратував кілька, здавалося, не до оборони позицій, за що добув заслужене признання у видців, яких зібралося до 300. Судював добре п. Саварин.

Львів. ПОГОНЬ—ЛЕХІЯ 1:1 (1:1, 0:0, 0:0).

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 792—?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорущина 5.** (біля кіна „Аполльо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 6 зол. 786 58—100

— **Овочеві щепи замовляти:** А. Терпиляк — садівничо-огородниче заведення в Залукві, почта Галич. Ціна від 0.50—2.50 зол. за 1 штуку. Жадайте цінників. 1—21

— **Вечір пісень українських композиторів.** Заповіджений на 7 ц. м. (понеділок) вечір пісень українських композиторів у виконанні відомої нашої співачки Дарії Бандрівської повинен викликати серед нашого музикального громадянства якнайбільше зацікавлення. Програма того вечора зложена перший раз виключно з сольоспівів українських композиторів і галицьких (як Людкевич, Барвінський, Н. Нижанковський та Кудрик) і з Великої України (як Степовий, Козицький, Косенко, Вериківський та Ревуцький). У програмі є пісні, які в переважаючій части виконуватимуться перший раз взагалі на нашій естраді, що дасть нам бодай частинний перегляд новішої і найновішої пісенної літератури. Фортепяновий дострій обняла Дарія Герасимович-Барановська. Дохід з того концерту призначений на Т-во „Українська Захоронка". Треба надіятися, що не зважаючи на численні в теперішньому часі вечерниці з танцями, наша публика явиться громадно на концерті і тим виконає не тільки свій культурний, але і громадянський обовязок.

— **Українські авдиції львівської радієвої станиці.** В понеділок, 7. березня ц. р. у 18.25 год. львівська радієва станиця надаватиме концерт українських пісень; співатиме тенор Степан Тисяк у супроводі Т. Серединського. — У вівторок, 8. березня ц. р. у 16.55 год. львівська радієва станиця надаватиме реферат Антона Лотоцького „Державний світогляд Тараса Шевченка".

— **Філія „Уфото" у Станиславові.** Як довідуємося, у Станиславові основують філію „Українського Фотографічного Т-ва". Установчі Загальні Збори філії відбудуться в неділю, 13. березня 1932 р. в 6. год. вечором у салі „Бесіди" при Голуховського вул. ч. 22.

— **З Українського Наукового Інституту в Берліні.** Дня 4. березня 1932 відбувся в Українському Науковому Інституті в Берліні виклад німецькою мовою Юрія Сімсона, професора університету в Саскечевані, „Українці в Канаді".

— **„Україна в польській романтиці".** В Українському Науковому Інституті в Берліні відбувся відчит К. Маера, директора словянської семинарії на університеті в Мінстері, — „Україна в польській романтиці". На відчиті було 60 присутних. Проф. Маєр згадав про появу першого твору у Кракові в українській мові 1491 р., про уступи з творів Рея, Шимоновича та Зіморовича, що торкалися України. Ширше обговорив він творчість тзв. української школи в польській романтичній поезії — Мальчевського, Гощинського, Б. Залеського та інших. Референт заявив, що є два центри на Словянщині — у чеській Празі й на Моравії та другий на Україні.

— **Перерва вязничної кари б. посла Жука.** „Гром. Голос" приносить вістку, що б. посол Семен Жук, який відбуває кару 2-літньої вязниці і занедужав на тяжку внутрішню недугу, вніс через лікаря подання до суду з проханням перервати йому відсиджування кари для лікування. На днях суд рішив випустити п. С. Жука на 3-місячну перерву кари.

— **Товариство „Український фонд воєнних вдів і сиріт" у Львові** перевело у днях 17—19 січня ц. р. збірку у львівському і станиславівському воєвідстві, яка принесла 7.500.— золотих, з чого у лютому ц. р. вислано 150 найбіднішим вдовам і сиротам малі підмоги на загальну суму зол. 1.600.—, а решту розішлеться цього року. Багато осіб, які з доручення нашого Товариства переводили збірки у краю, досі ще не надіслали ні зібраних грошей, ні збіркових лист. Усіх тих Вп. П. Громадян прохаємо не передержувати цих сирітських грошей, але негайно переслати їх разом зі збірковими листами на адресу нашого Товариства. При цій нагоді Виділ Товариства складає іменем воєнних вдів і сиріт по членах УГА щиру подяку всім Філіям і Кружкам Союзу Українок, Товариствам і тим Вп. П. Громадянам, які допомогли в організуванні збіркової акції у повітах. Щиро дякуємо усім Вп. П. Збірщикам, а в першу чергу членам Т-ва „Луг" у Львові, які радо допомогли нам у самій збірці, а також усім жертводавцям, котрі датками причинилися до полекшення важкої сирітської долі жінок і дітей полягших наших героїв. — **Виділ Товариства Укр. Фонд Воєнних Вдів і Сиріт. Львів, Руська ч. 3/II.**

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24,** мав у місяці лютому 134 катальогові числа приросту до ч. 22521 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 14, побутова старина 22, етнографія 105, церковна старина 3, історичні памятки 6, малюнки 6, рисунки 60, графіка 103, репродукції 159, видівки 14, альбоми репродукцій 12, фотографії 217, монети 29, печатки 4, фотокліші 381. Жертводавцями були пп.: Береза Я., Бок О., Букатович Л., Дорош Ю., Дорошенко В., Дудик К., Качоровський Т., Коваль Я., Камінські, Когут Ф., Козло, ред. Крушельницький А., Мастикаж Я., Ніжанковський Т., інж. Павликовський Ю., Паранкевич М., Петришин Д., акад. Студинський К., проф. Тарноведький В., Торонська А., о. Фацієвич О., інж. Целевич К., Цинкаловський О., Ципріянович-Сєвур М., Юрійчук Т., Янушевич Л. Ціннішими набутками є: археольогічна збірка з Володимирщини (Цинкаловський), збірка йорданських соломяних хрестиків (85) з Равщини (інж. Целевич), депозит побутових памяток ткацького, ковальського та кушнірського цеху з Угнова (чит. „Просвіти"), та графіка Ю. Вовка (66), В. Кобринського (18), О. Кульчицької (11), Ю. Русова (4) і малюнки Я. Пстрака (6) як ілюстрації до читанок, видаваних А. Крушельницьким. — Управа Музею складає усім їм за це щиру подяку. В часі від 7—21. лютого відбулася в салях Музею І. українська протиалькогольна виставка, яку відвідало 1098 осіб. **Управа Музею.**

— **Із краєвої хроніки.** В Угорцях, золочівського повіту переміняли утраквістичну школу на польську, не зважаючи на те, що всі шкільні діти — українці. — На шляху з Дрогобича до Борислава знайшли двох замерзлих жидів-прошаків; один помер, другого відвезли до лічниці. При замерзлих знайшли книжечки почтової щадниці на кілька тисяч золотих. — У Станиславові „накрили" місцевих „Парнасів" п. С. і М., які заманювали до свого мешкання молодих дівчат і насилували їх по пяному. — Львівський суд визнав правосильним акт обвинувачення проти Горгонової, здогадної вбивниці Люсі Зарембівної, розправа відбудеться у квітні.

— **У концертовому бюрі М. Тірка** в понеділок, 7 березня ц. р. брюсельський смичковий квартет „Про музіка"; у четвер, 10. березня ц. р. Вечір оперових пісень і арій у виконанні Г. Ліповської та Е. Мосаковського.

— **Проба хору Т-ва Емігрантів.** Особи, котрі вписалися до хору Т-ва Емігрантів, зволять явитися у вівторок, 8. березня ц. р. в 6. год. веч. в домівці личаківської „Просвіти" при Крупярській вул. ч. 15.

З судової салі.

ВІДГУКИ ОСТАННІХ ВИБОРІВ.

Підчас останніх виборів до сойму і сенату предсідник обводової виборчої комісії ч. 14 кремянецької округи п. Евдокімов (ветеринарний лікар з Кремянця), бажаючи усунути мужа довіря листи ч. 11 п. Ярмолюка, заквестіонував його уповноваження. Мовляв: уповноважений листи сидить у вязниці, а уповноваження, підписане його заступником, уважається недійсним і на тій підставі наказав йому покинути виборчий льокаль. Коли п. Ярмолюк у правний спосіб запротестував проти цього, п. Евдокімов завізвав поліцію, яка його заарештувала і притримала більше як добу. Мало того, п. Евдокімов цей річевий протест приняв за образу і непослух владі й іменем поліції зробив донесення до суду, обвинувачуючи п. Ярмолюка з арт. 154 і 262 к. к. Одначе судова розправа, яка відбулася у Кремянці 22 лютого, виказала повну безпідставність доносу і суд п. Ярмолюка увільнив. Це є ще один з черги образок цього, як відбувалися минулі вибори. Заступав на розправі п. Ярмолюка адв. д-р С. Кмітковський.

ВІДГУКИ ДНЯ.

З моєї приватної переписки.

„Дорогий Дмитре.

Так рідко здибаємось, Ти маєш Свої Клопоти — я свої, що й побалакати нема нагоди. А булоб про що.

Передовсім про „Новий Час".

Як добре, що Ти не боявся звалити забобон, нібы в нас не може вдержатися більше щоденників. Радію кожний раз, коли Тобі вдасться число „Нового Часу", так і як Ти напевно радієш, коли нам удається число „Діла".

Але тимбільше гризуся, коли Тобі якесь число не вийде ідеально. Розумію — не все може головний редактор доглянути, але така вже установа, що за недотягнення чи перетягнення винують люди головного редактора. Тільки один малий фейлетоніст стягає особисто на себе і громи і похвали, як ось я недавно, з нагоди виявлення адреси одного дентиста.

Хочу на отсім місці відмітити кілька недочи перетягнень.

„Бачить тріску в оці ближнього, а не бачить поліна в своїм" — але це вже така натура людська, а журналістична, то „ще й свшім".

„Новий Час" з 29. II. 1932...

„Цими днями прибув до Н. Н. (Н. Н.-моє, в оригіналі правдива назва!) українець суддя. Є це третій суддя-українець у нашому місті"...

Далі йдуть побажання щасливих літ для судді і заохота до національної роботи.

Маю враження, що за місяць той сам дописувач з глибокої провінції буде дивуватися, чому так швидко перенесли як не всіх, то бодай двох суддів-українців.

„Новий Час" з 2. III. 1932...

„Обставина, що український радний примістив свою дочку і свого зятя в магістраті..."

Напевно ця обставина не може оправдувати українського радного. Але тим менше може оправдати автора цієї делікатної замітки, який „цілив у корову, та попав у ворону". Коли ще взяти під увагу, що ця ворона їла сир не з нашої бочки, то таке мисливське завзяття мені зовсім незрозуміле. Я просто відібрав би такому мисливому і карту на зброю і саму рушницю.

Каже наша пословиця: „Стріляв як кулею в пліт". Біда тільки, що ці кулі наші сусіди дуже совісно виймають з плота.

Ось:

„Курєр Львовскі" з 3. III. 1932..

„...Ujawnienie szczegółów potwierdza kursujące już oddawna pogłoski, że p. Drojanowski przeprowadza bardzo gruntowną „ukrainizację" magistratu, przez wprowadzenie do niego całego szeregu ruskich urzędników"...

Що значить ця „грунтовна українізація" і той „шерег" — гляди як вище.

„Новий Час" з 4. III. приносить ще один недогляд:

„Дня 25. лютого ц. р. на вічу посла Луцького в Стрию в часі його промови заворушились присутні і частина зі словами: „Ганьба! Чорна кава!" — покинули салю".

Підчас промови вільно заворушитися, вільно з ріжними окликами покинути салю. Це буває все і всюди. Але як тяжко буде Тобі, дорогий Дмитре, признатися, що Ти цього не доглянув: „Головний редактор — скажуть, — повинен був!" А сказати, що бачив — теж ніяково. Адже обидва з Луцьким засідаете за одним столом, випрацьовуєте одну політичну лінію і — що найбільш цікаве — в однім і тім самім Ц. К. одної і тої самої партії.

Розумію Твоє прикре становище, але це научка на будуче: звертай більше уваги на чужі замітки, чи дописи. Пощо терпіти за чужі гріхи?!

Бо що це все чужі твори — про те я ні на хвилину не сумніваюся.

Найліпше зробити так: читати дуже уважно новинки, даючи рівночасно вступні статті прочитувати новинкарям. Богато дечого можна тоді справити! Ми в „Ділі" все так робимо і тому деякі малі фейлетони виходять поважно, а вступні статті мають немало гумору.

З належною пошаною

остаю

Галактіон Чіпка."

Відозви й комунікати.

ЗА ДОПОМОГУ ГОЛОДНІЙ ДІТВОРІ У ШКОЛАХ „Р. Ш.“.

До українського громадянства!

Головна Управа „Рідної Школи“ звертається до українського громадянства з проханням допомогти голодній і бідній дітворі шкіл „Рідної Школи“. Сотки дітей побирають науку в жахливих умовинах: голодні, обдерті, іноді без найдоконечніших частин одіння. Недалекий переднівок загрожує тій дітворі ще більше. Вона наслідком нужди мусітиме покинути школу, сидіти дома і стати тягарем своїх і без того голодуючих родин. Українське громадянство не повинно до того допустити. Воно повинно взяти під особлившу опіку свій доріст у теперішній скрутний час!

Просимо всіх людей доброї волі піддержати акцію управ шкіл і комітетів родичів при Кружках „Рідної Школи“, а саме вже розпочату акцію доживлювання дітей і допомоги всіх родів. Проголосім і здійснім клич: Нехай не найдеться ні одна голодна й потребуюча дитина в школах „Рідної Школи“!

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“:
Ілля Кокорудз вр. голова. Д-р М. Коновалець вр. секретар.

За відбудову гр.-кат. церкви в Городлі.

Комітет будови гр.-кат. церкви в Городлі на Холмщині, яка загадково згоріла 28. IX. 1931, звертається до Всч. Духовенства, Хвальних Товариств і Шан. Редакцій та до всіх католицьких громадян, яким лежить на серці релігійне єднання українського народу під проводом одного Пастиря, з просьбою допомогти у відбудові їх церкви. Згоріввша церква не була заасекурована, вірних греко-католиків тут за мало, бо тут переважно православні, тому не можемо без помочи інших взятися за таке тяжке діло як будова церкви. Від відбудови цієї церкви залежить не лиш католицьке життя нашої невеличкої громади, але й сусідніх громадян Холмщини. За всіх добродіїв нашого храму буде відправлятися що-тижня Служба Божа. Ласкаві датки просимо присилати на адресу: Комітет відбудови униятської церкви в Городлі н. Бугом. (Horodło nad Bugiem, wojew. Lubelskie, Komitet odbudowy unickiej cerkwi).

Городло, в лютім 1932 р.

о. Йосафат Федорик ЧСВВ, голова.
Д-р Микола Ваврисевич, секретар.

—о—

Дописи.

РОГАТИНЩИНА. (Свято „Рідної Школи“ в Лучинцях). Дня 21. лютого ц. р. відбулося в селі Лучинцях старанням о. декана Йос. Яворського, місцевого пароха й голови лучинецького Кружка „Рідної Школи“, величаве ювилейне свято „Р. Ш.“. Свято складалося з двох частей: церковної і світської. У програмі першої части була вечірня, суплікація і панахида за померших членів „Р. Ш.“. Другу часть програми виповнив концерт, що відбувся в місцевій читальні „Просвіти“. Обширна церква була вщерть виповнена народом, а також само і чит. домівка. Концерт складався з пісень, промови і деклямацій. Співав хор „Рогатинського Бояна“ під орудою учителя „Р. Ш.“ п. Василя Кривоуса. Ще перед концертом відспівав хор у церкві панахиду, а на концерті такі пісні: гимн „Рідної Школи“, „Прометея“, „Бурлаку“, „Могилу“, „В горах грім гуде“, Сповнилась міра і молитву „Боже, вислухай благання:“. Святочну промову виголосив дир. Микола Водонос. Повітовий Кружок заступав на святі його заст. голови дир. Микола Ромах. При закінченні концерту о. декан Яворський щирими словами дякував проводові Повітового Кружка „Р. Ш.“ за його невсипущу працю на рідношкільній ниві, а також дириґентові п. В. Кривоусові й усім хористам, що з молодечим запалом служать ідеї „Рідної Школи“.

СПОРТ.

Перша українська гаківкова дружина на провінції.

Довідуємося, що У. С. Т. „Поділля“ в Тернополі оснувало недавно окрему гаківкову секцію. Очевидно, дружина гаківки „Поділля“ представляється наразі слабо, але при пильнім тренінгу повинна вибитися на Поділлі на одно з перших місць, бо матеріял має добрий. Гаківкова дружина „Поділля“ — це перша українська дружина гаківки на галицькій провінції. Сподіємося, що слідом за Тернополем підуть і інші наші спортові клюби на провінції та покличуть до життя гаківкові дружини по всіх наших містах.

—о—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 5 III. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·80 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 4·80.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Понеділок, 7. III. в год. 8. веч. „Люди в готелі“.

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 7. III. в год. 8. веч. „Щастя від завтра“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Повітреплав Л. А. 3“.
КАСІНО: „Трейдер Горн“ (В. С. Ван Дайк).
КОПЕРНИК: „Quo vadis“
ЛЕВ: „Безіменні герої“.
МАРУСЕНЬКА: „Quo vadis“.
МІРАЖ: „Відродження“.
ОАЗА: „Давид Гольдер“.
ПАН: „Мадам Сатан“.
ПАЛЯС: „Циганські романси“ (Бриґіда Гельм).
ПАСАЖ: Нечинний.
ПРОМІНЬ: „Ґраф Каліостро“.
СОНЦЕ: „Обвинувачую“.
СТИЛЕВЕ: „Пат і Патахон на зальотах“ і Гарольд Льойд.
УТІХА: „Війна та кохання“ (Ґейрі Купер), „Таточку, я хочу графа“ (Гарі Підтке).
ХИМЕРА: „Цвітка Альжиру“

Програма радіо.

Середа, 9. березня 1932 р

Ляйпціг (259,3) 20.00 Концерт. **Міляно** (331,4) 20.45 Концерт. **Льондон** (356,3) 19.30 Концерт. **Гельсінгфорс** (368,1) 19.45 Танкова музика. **Гамбург** (372,2) 19.30 Концерт. **Букарешт** (394,2) 17.00 Концерт. **Берлін** (419) 21.30 Концерт. **Рим** (441,2) 17.30 Пісні. **Лянгенберг** (472,4) 17.00 Концерт. **Прага** (488,6) 18.25 „Демократія й робітники“. **Брюселя** (509,3) 21.00 Спів. **Відень** (517,2) 17.55 Російські пісні. **Рига** (525,4) 18.30 Опера. **Мінхен** (532,9) 22.45 Танкова музика. **Будапешт** (550,5) 20.15 Хор. **Ленінград** (1000) 16.00 Концерт. **Осльо** (1083) 21.35 Танкова музика. **Москва** (1481) 18.00 Література.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 8. березня 1932 р.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10 Грам. кружок. 13.10 Про погоду дня. 13.15, 13.40, 14.00, 14.20 Господарські гутірки. 13.55, 14.15, 14.50 Грам. кружки. 15.10 „Летунство чужинецьких держав“. 15.25 Виклад для матуристів. 15.45 Грошева біржа. 15.50 Програма для дітвори. 16.20 Для матуристів. 16.40 Грам. кружок. 16.55 „Державний світогляд Тараса Шевченка“, виголосить українською мовою Антін Лотоцький. 17.35 Концерт. 18.50 Всячина. 19.15 „Вдячність“. 19.30 Спорт. 19.35 Грам. кружок. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 Життя звізд. 20.15 Концерт. 21.50 Листування. 22.10 Концерт. 22.45 Поліційна оповістка. 22.50 Танкова музика.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

†

В десяті роковини смерти артиста-співака і Великого Патріота

ОЛЕКСАНДРА МИШУГИ

відправиться в середу (9. III. 1932) о год. 8. рано в церкві св. Юра у Львові

Поминальне Богослуження

на яке запрошує Українську Громаду

ВИДІЛ МУЗ. Т-ВА ІМ. ЛИСЕНКА у Львові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ направляє найдбайливіше — Домбровський - Розваржевський, Академічна 2. 1246 9-15

ЖІНКА інтелігентна, з довголітньою господарською практикою, глядає праці у священика вдівця, безженного або старшого пана. Розуміється на варенні, хатнім порядку. Вимоги дуже скромні. Ласкаві зголошення Ірина, Станиславів, Пірамовича 36. 1457 2-2

ГРИБИ, гарні, вибирані (найменше 5 кільо) по 8 зол. за 1 кільо, чисті, сливкові повидла, з цукром, бочілочка 5 кільо 10 зол., чиста овеча бриндзя, бочілочка 5 кільо 10 зол., бжільний, гірський мід, пушка 5 кільо 20 зол., волоські горіхи паперіаки, мішочок на 5 кільо 14 зол., висилає оплачено за післяплатою **Мендель Штуммер, Косів к. Колом.** 1325 10-10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

„КІНО“ ч. 5—6

продають по всіх книгарнях „Рух“, кіосках і бюрах денників по ціні зол. 0.75. — Всі передплатники одержують премії в книжках і гарних фотосах.

Адреса: „КІНО“, ЛЬВІВ, Бляхарська 8/I.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ФІЛІЇ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“
в Тернополі

відбудуться дня 19. березня 1932. в год. 10 передпол. в салі Міщанського Брацтва. Денний порядок звичайний.

Виділ.

Надзірна Рада Центрального Кооперативного Банку

„Краєвий Союз Кредитовий“

з відповідальністю уділами у Львові скликує на основі §§. 45. і 47. статуту

Звичайні

Загальні Збори

членів Центрального Кооперативного Банку

на день 25. березня 1932.

в годині 5-тій пополудне в домівці „Централбанку“ у Львові, Ринок 10.

з таким порядком нарад (§. 52. статута):

1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2. Звіт з діяльности за діловий рік 1931. з замкненням рахунків, білянсом і рахунком зисків і втрат за 1931 р.
3. Звіт контрольний з перевірки білянсу й рахунку зисків і втрат за 1931 р.
4. Внесення Надзірної Ради на розділ чистого зиску (§§. 23. і 45. статуту).
5. Вибір 4-ох членів Надзірної Ради на місце уступаючих членів Надзірної Ради.
6. Вибір трьох членів Контрольної Комісії (§. 52 і) статуту).

Право участи в Загальних Зборах мають всі члени „Центробанку“, що доповнили свої зобовязання щодо вплати уділів по думці постанов статуту (§§. 16 і 60). — Кожний член має лише один голос, незалежно від кількости його уділів. За леґітимацію служить уділова книжочка (§. 50 статуту). У Загальних Зборах беруть участь члени особисто. Правні особи заступають їх повновласники. Повновласником кооперативи і іншої правної особи може бути лише член Дирекції або Надзірної Ради дотичної кооперативи, член Управи дотичної правної особи, або в обох випадках фізична особа, яка є вписана в реєстр членів Центробанку (§. 51. статуту).

Річний звіт і замкнення рахунків виложені в льокалі „Центробанку“ (Ринок 10, I. пов.) до перегляду членів.

Львів, 3. березня 1932.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ЦЕНТРАЛЬНОГО КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ „КРАЄВИЙ СОЮЗ КРЕДИТОВИЙ“ з відповідальністю уділами у Львові:

Д-р Михайло Волошин вр. предсідник.
Денис Коренець вр. секретар.

ФОРТЕПЯНИ вживані

майже нові, Becker-a, Kochkerselt-a, Oeser-a, Petrof-a, Rösler-a, Wirth-a і ін. від зол. 1.300 на довгоґорчинцеві сплати.

„ДІМ ШОПЕНА“, Львів, Сикстуська 11. Тел. 28-03.
1470 1—5

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До зв'язків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТИ.
Кооператива „РІДНА ШКОЛА“ у Львові, Ринок 10
видає від нового року 1932
ІЛЮСТРОВАНИЙ ПІВМІСЯЧНИК

„РІДНА ШКОЛА“

для всього українського громадянства.

„РІДНА ШКОЛА“ — це трибуна у найбільше живих справах української нації, якими є шкільництво й виховання та дороговказом в її змаганнях.

„РІДНА ШКОЛА“ єднає невидними нитками всі поневолі розділені українські одиниці для осягнення збірними зусиллями Великої Мети.

В „РІДНІЙ ШКОЛІ“ друкують свої праці найвизначніші українські письменники, педагоґи та суспільні діячі з краю і зпоза кордону.

Станьте передплатником „Рідної Школи“ і тим причинитеся до скріплення сили й відпорности Української Нації.

Передплата в краю виносить: місячно 1 зол., чвертьрічно 3 зол., піврічно 5.50 зол., річно 10.00 зол. Для Заграниці: 2 дол. на рік, 1 дол. на пів року.

„РІДНА ШКОЛА“ повинна найтися в руках кожного свідомого українця, в кожній українській установі, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Адреса:
„РІДНА ШКОЛА“, ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10.
Конто ПКО. 153.427. Телефон 77-52.

На роковини Тар. Шевченка

не забудьте про такі книжки:

1) КОБЗАР. Перше повне видання, в 1 томі, з поясненнями й примітками проф. В. Сімовича. З портретом і біографією. Ціна 1. амер. дол., в оправі 1.50 амер. дол.
2) Степан Смаль-Стоцький: Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ САМОСТ. УКРАЇНИ. „...злука з Московщиною мусить розвалитися, щоб Україна дісталася на волю. У Шевченка ніхто ніде не найде ні одного слова якихнебудь федеративних чи союзних міркувань. Навпаки. Він усяку злуку України з Московщиною уважав найбільшою недолею, найбільшим нещастям України, джерелом її фізичного, духового, матеріального, культурного і морального занепаду... Він відкидає всяке спільне „отечество“, знає тільки Неньку-Україну, яку так щиро любить, що за неї готов і душу свою віддати). Він визнає тільки повну самостійність України“. (З слів автора). — Ціна за 1 примірник на крейдяному папері, в гарній окладинці 8 ам. центів.
3) Prof. D. Doroschenko: SCHEWTSCHENKO DER GROSSE UKRAINISCHE NATIONALDICHTER Ціна 25 амер. центів.
4) CHEVTCHENKO — LE POETE NATIONAL DE L'UKRAINE par D. Dorochenko, professeur à l'Université de Prague, avec préface du comte Antoine Chiappe. Ціна 25 амер. центів.

Продаж по всіх українських книгарнях і по всіх рухливіщих українських осередках. Головний склад: КНИГАРНЯ НАУК. Т-ВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА, ЛЬВІВ, РИНОК 10.